Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Enskilda vårdgivare och Vårdstödjande tjänster
Peter Ölund

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-03-03

HSN 2025-0314

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Utredning om mobil röntgen i Region Stockholm

Ärendebeskrivning
I föreliggande ärende föreslås att hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att överlämna till egenregiorganisationen att ta fram ett verksamhetsförslag avseende mobil röntgen samt att tidigare beslut om att LOU-upphandla tjänsten upphävs.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Mobil röntgen i Region Stockholm - Promemoria

Ärendets beredning
Ärendet har beretts i seniorvårdsberedningen

Förslag till beslut
Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

1. Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut från den 29 september 2015 (HSN 1506-0782) om att upphandla mobil röntgen och mobilt ultraljud upphävs.

2. Hälso-och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att överenskomma med vårdgivarnämnderna att ta fram ett verksamhetsförslag avseende mobil röntgen, som sedan hanteras inom samberedningsprocessen inför nämndens budgetunderlag.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
I regionfullmäktiges budget för 2025 beskrivs att möjligheten till mobil röntgen ska utredas under 2025. Motsvarande skrivning finns i Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan för 2025.

Överväganden
Frågan om mobil röntgen för Region Stockholm har varit aktuell i mer än tio år. Redan 2015 fattade hälso- och sjukvårdsnämnden beslut om att upphandla mobil röntgen tillsammans med mobilt ultraljud enligt lagen om offentlig upphandling, LOU. Av olika orsaker genomfördes inte denna upphandling.

Frågan aktualiserades ånyo i och med att såväl regionfullmäktige som hälso- och sjukvårdsnämnden i budget- och plandokument för 2025 beskriver att frågan om mobil röntgen ska utredas under 2025.

Utredning är genomförd och beskrivs i bifogad PM. Slutsatserna av utredningen är att ett minskat lidande kan åstadkommas för äldre och sköra patienter genom att införa mobil röntgen och att detta bör kunna genomföras inom ramen för en kostnadseffektiv verksamhet, vilket flera artiklar ur vetenskapliga tidskrifter pekar på.

Dock finns ett antal utmaningar beträffande rekrytering av personal, anskaffande av utrustning och olika krav på kompetens som behöver mötas på ett fullgott sätt. Vidare är det ett observandum att den mobila röntgenverksamhet som bedrevs under ett antal år i Region Skåne utgående ifrån Lunds universitetssjukhus sedermera avstannade.

Utredningen har dragit slutsatsen att egenregiorganisationen av samordningsskäl är bäst lämpad att möta dessa utmaningar, varför det är önskvärt att egenregin tar fram ett verksamhetsförslag för mobil röntgen som kan hanteras inom ramen för samberedningsprocessen.

Vid marknadsdialoger hösten 2023 inför upphandling av öppenvårdsradiologi noterades ett begränsat intresse hos leverantörer för att inkludera mobil röntgen i den upphandlingen. LOU-upphandling bedöms i nuläget inte vara resurseffektivt eftersom en relativt sett liten ekonomisk om omfattning sammanfaller med en betydande utmaning när det gäller att konstruera uppdrag och ersättningsmodell så att dessa fungerar i en upphandling i konkurrens. Detta var svårigheter som även ledde till att den tidigare beslutade uppdraget att upphandla inte har genomförts.

Ur ett beredskapsperspektiv har egenregialternativet fördelar eftersom det möjliggör snabb omstyrning av resurser och utrustning till nya eller ändrade användningsområden vid kris eller krig.

Alternativet leder även till att kunskap och kompetens byggs upp inom mobil röntgen i regionen vilket är önskvärt i sammanhanget.

När en eventuell verksamhet med mobil röntgen kommit igång, varit i drift och på så sätt kan utvärderas bör regionen göra ett förnyat ställningstagande beträffande upphandling av verksamheten.

Mot bakgrund av detta föreslås att beslutet om att upphandla mobil röntgen upphävs samt att egenregin föreslås ta fram ett verksamhetsförslag för mobil röntgen.

Ekonomiska konsekvenser
Förslag till beslut att upphäva beslutet att upphandla mobil röntgen samt att uppdra till hälso-och sjukvårdsdirektören att överenskomma med vårdgivarnämnderna att ta fram verksamhetsförslag avseende mobil röntgen får inga ekonomiska konsekvenser. Om verksamhetsförslaget i ett senare läge realiseras tillkommer kostnader.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Ett framgångsrikt införande av mobil röntgen bedöms innebära positiva konsekvenser för patientsäkerheten genom att minska förekomsten av konfusion, trycksår och infektioner som äldre, sköra patienter kan drabbas av vid lång vistelse på sjukhusens akutmottagningar.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Införande av mobil röntgen bedöms främja jämlik vård i och med att tillgängligheten till röntgenundersökning ökar för patienter som har svårt att transportera sig till de stationära röntgenlaboratorierna.

Miljökonsekvenser
Förslaget bedöms medföra oförändrade miljökonsekvenser.

Administrativa konsekvenser
Förslaget bedöms innebära oförändrade administrativa konsekvenser.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Christoffer Bernsköld
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2026-03-03